

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aalborg Universitet

Oversvømmelserne gør det nødvendigt at give naturen mere plads

Hoffmann, Birgitte

Published in:
Kristeligt Dagblad

Publication date:
2024

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Hoffmann, B. (2024). Oversvømmelserne gør det nødvendigt at give naturen mere plads. *Kristeligt Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Dagens billede

▲ I GÅR HOLDT DRONNINGEN SIN SIDSTE NYTÅRSKUR som regent, og traditionen tro foregik turen mellem Amalienborg og Christiansborg Slot i guldskaret eskorteret af Gardehusarregimentets Hesteskadron.

Mange danskere havde trods vejret og taget opstilling langs ruten for at se Dronningen passere i den smukke kare, der blev bygget til Christian VIII i 1840. – Foto: Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix.

Stueplanterne bliver triste om vinteren

Radiatoren og det manglende sollys får om vinteren stueplanterne til at kæmpe for at holde sig pæne. De har brug for højere luftfugtighed, siger en planteforsker

Juliane Sigurdsson sigurdsson@k.dk
 Vinteren kan være hård og mørk at komme igennem. Det gælder ikke kun for mennesker, men også for de planter, der står i vindueskarme og på gulve rundt omkring i landets stuer.

Planterne bliver trætte – ligesom os mennesker – og gør man ikke noget for at forhindre det, får bladene højest sandsynligt enten kedelige brune spidser, bliver gule eller falder helt af.

Den største synder er mørket. For selvom man stiller planterne i vindueskarmen, er det begrænset, hvor meget solen trænger igennem. Den næststørste synder er radiatoren. Det fortæller Renate Müller, der er professor emerita i afgrødevidenskab ved Københavns Universitet.

"Planterne kan egentlig godt lide, at vi skruer op for varmen. Mange af dem kommer fra varme områder, men hvor der også er en høj luftfugtighed. Og når vi skruer op for varmen, bliver luftfugtigheden lavere," siger hun.

Der er forskel på, hvordan planterne klarer vinteren. Stueplanter med tynde blade er ofte dem, der har det hårdest. Det er som regel dem, der kommer fra regnskove, og de har naturligt brug for højere luftfugtighed, end hvad en lejlighed i Danmark kan tilbyde i januar. Men bare fordi radiatoren er med til at suge fugten ud af luften, bety-

der det ikke, at man skal slukke for den og fryse sig gennem vinteren, hvis man vil passe på sine planter. En simpel sprayflaske med vand kan nemlig gøre underværker.

"Hvis man sprayer planterne med vand et par gange om ugen, kan det hjælpe dem med at spare på vandet. Man kan også give dem et bad under bruseren, men det er lidt mere besværligt. Og så skal man selvfølgelig huske at lufte ud. Hvis det regner eller er fugtigt udenfor, vil luftfugtigheden stige indenfor, når man åbner vinduet," siger Renate Müller.

Lys er derimod lidt sværere at gøre noget ved. Man kan selvfølgelig købe nogle lyskilder, der giver planterne det lys, de har brug for, og så kan man sørge for at købe planter efter de forhold, man bor under.

Men selv hvis man sprayer og skaffer lyskilder, vil planterne opføre sig anderledes om vinteren end andre tidspunkter på året. Planterne vil eksempelvis ikke vokse om vinteren, og mange tror fejlagtigt, at den manglende aktivitet betyder, at planterne mangler vand eller har en for lille potte.

"Og så begynder de at vande planterne mere end nødvendigt og ompotte dem. Det må være et budskab: Man skal passe på med at overvande, og man skal ompotte i foråret," slår Renate Müller fast.

Man skal derfor ikke gå i panik, hvis ens plante ser lidt trist ud eller opfører sig anderledes om vinteren. Det er også okay, hvis den får brune pletter eller taber nogle blade.

"Som regel kommer de igen til foråret," siger Renate Müller. ■

◀ Det er svært at få potteplanter til at vokse om vinteren, men den manglende aktivitet er helt naturlig. – Foto: Colourbox.

nyhedsprofilen | Birgitte Hoffmann, lektor og forsker i klimatilpasning

Oversvømmelserne gør det nødvendigt at give naturen mere plads

Klimatilpasning bliver dyrt, men kan også give samfundet store gevinster, mener en forsker

Britta Søndergaard soendergaard@k.dk

Mens Nord- og Midtjylland har været ramt af snestorm, har andre dele af landet endnu en gang oplevet problemer med store mængder vand. Det gælder blandt andet kysterne omkring Haderslev, Præstø og Køge.

Ifølge lektor Birgitte Hoffmann fra Aalborg Universitet skal vi lære at håndtere oversvømmelser.

● Vi har netop haft en voldsom snestorm og store oversvømmelser. I efteråret havde vi stormflod, og lige før jul hærgede stormen Pia. Skal vi forberede os på, at ekstremt vejr bliver hyppigere?

Det korte svar er ja. Danmark har altid haft stormfloder, for eksempel den store stormflod i 1872. Også her blev vandet presset fra Østersøen ind mod vores kyster. Det nye er, at der er forhøjet vandstand i havet på grund af klimaforandringer, og at stormene formentlig vil blive stærkere og hyppigere. Et problem, som tydeligvis rammer os her i vinter, er, at det har regnet meget gennem lang tid. Derfor er de systemer, der skal håndtere vand, blevet oversvømmet.

Birgitte Hoffmann

Født i 1962. Uddannet civilingeniør i byplanlægning fra Danmarks Tekniske Universitet.

Lektor ved afdeling for bæredygtighed og planlægning ved Aalborg Universitet.

Er gift, bor på Østerbro i København og er mor til tre voksne drenge.

● I Køge er flere borgere frustrerede. En indehaver af et autoværksted fortæller, at hun lige har nået at sætte værkstedet i stand efter ødelæggelserne i forbindelse med stormen i efteråret. Nu skal der begynde forfra. Hvad er gået galt?

Jeg forstår den store frustration. Det er en forfærdelig situation, når vandet trænger ind og kan risikere at true ens hjem og levebrød. Køge gør som andre kommuner meget for at klimatilpasse. Men mange steder i landet har vi gjort os sårbare over for klimaforandringer.

Det skyldes flere ting. Dels har vi bygget på lavtliggende områder og tæt på kysterne. Dels har vi forsøgt at kontrollere naturen ved at dræne en meget stor del af det danske landskab, inddæmme og rette åer ud. Det betyder, at der ikke er plads til vandet. Nu står vi i en situation, hvor vi er nødt til at opbygge en ny relation til naturen.

● Hvad skal der til for at håndtere oversvømmelser og ekstremt vejr?

Hvis vi taler om regnvand, skal vi give plads til vandet. Vores åer og vandløb er de seneste 150 år blevet brugt til at aflede vand fra drænedede marker. Spørgsmålet er, om vi skal blive ved med at dræne så meget.

Jeg mener, at vi i højere grad skal give vandet mere plads ved at genoprette vådområder. Det betyder, at vi skal opgive landbrugsjord, men til gengæld får vi mere natur, biodiversitet, rekreative værdier og plads til turisme. I byerne

kan vi give plads til vandet ved såkaldt naturbaserede løsninger, som man for eksempel har gjort i en spændende aktivitetspark i Låsby nær Skanderborg. Der kan også placeres regnbæde langs veje og i byerne. På den måde kan vi få flere byrum med spændende natur. Det understøtter, at flere går og cykler til gavn for folkesundheden.

● Hvad vil det koste?

Der er ingen tvivl om, at klimatilpasning kræver investeringer. Men hvis vi bruger ressourcerne godt, kan vi som samfund opnå nogle værdier. Vi kan afhjælpe biodiversitetskrisen og få grønnere og mere spændende byer.

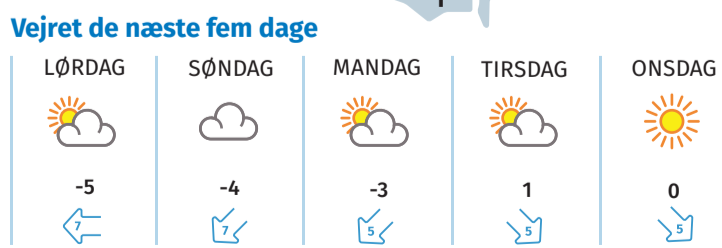
● Har du selv oplevet oversvømmelser?

Vandet er trængt ind i min kælder flere gange, så jeg ved godt, hvad det vil sige at stå over for sådan en ødelæggelse. Det var ikke bare vand, der kom ind, men kloakvand. Vi har i dag højvandslukker, så nu er det ikke kloakvand, der kommer ind, og vi har sørget for, at ting ikke står på gulvet.

Mere generelt er det vigtigt, at vi i Danmark bliver bedre til at organisere os lokalt med hensyn til at håndtere kriser. Naboer er i forvejen gode til at hjælpe hinanden, men vi kunne godt arbejde mere systematisk med at styrke borgernes deltagelse i det lokale beredskab. ■

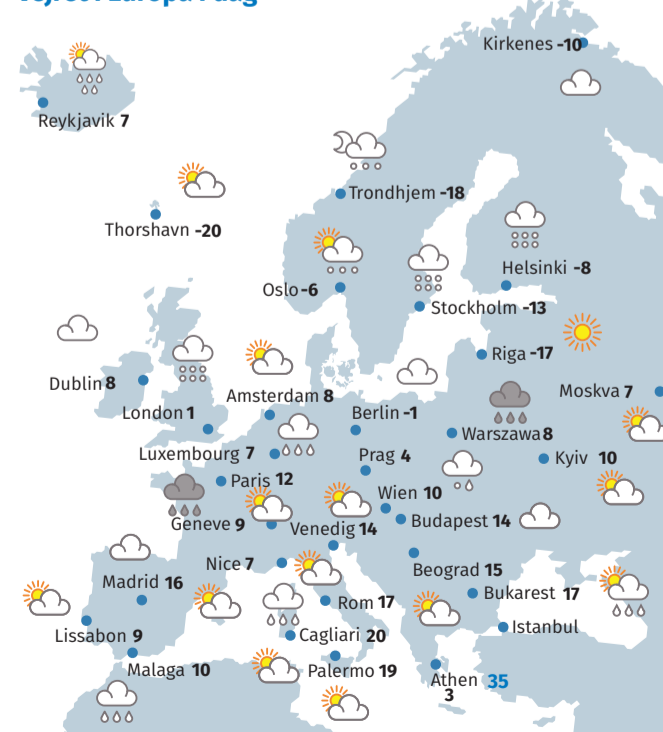
Danmark side 11

Vejret

Lørdag: Mest skyet og lidt sol. Omkring -5 grader. Vinden bliver jævn fra øst.
 Søndag: Mest skyet men tørt. Omkring -4. gr. Vinden bliver jævn fra nordøst.
 Mandag: Mest skyet og lidt sol. Omkring -3 gr. Vinden bliver let fra nordøst.
 Torsdag: Mest skyet og lidt sol. Omkring 1 grad. Vinden bliver let fra nordvest.
 Fredag: Tørt og solrigt. Omkring 0 grader. Vinden bliver let fra nordvest.

Vejret i Europa i dag

Potential i Danmark

Birk	UF	Bynke	UF	El	UF	Elm	UF	Græs	UF	Hassel	UF	Alternaria	UF	Cladosporium	UF
København	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF
Viborg	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF	UF

UF = Udenfor sæson

Vejret i verden i dag

Bangkok	halvskyet
Barcelona	15 letregnbyge
Beijing	5 halvskyet
Buenos Aires	28 halvskyet
Hongkong	22 solrigt
Istanbul	14 solrigt
Jerusalem	15 letregnbyge
Johannesburg	25 letregnbyge
Kairo	22 halvskyet
Kanariske Øer	23 halvskyet
Kangerlussuaq	-7 halvskyet
Lagos	33 let skyet
Los Angeles	18 solrigt
Mexico City	23 halvskyet
Miami	25 halvskyet
Nairobi	26 letregnbyge
New Delhi	20 let skyet
New York	4 let skyet
Nuuk	-2 sne
Oslo	-20 halvskyet
Phuket	34 letregnbyge
Rio de Janeiro	29 letregnbyge
Santiago	30 let skyet
Stockholm	-8 skyet
Sydney	24 regnbyge
Teheran	15 halvskyet
Tokyo	14 solrigt
Vancouver	9 regn
Washington DC	5 halvskyet
Wellington	20 byger

Dagens citat

”I Sverige og Tyskland er det obligatorisk at køre på vinterdæk, når vejret kræver det. Hvorfor har man så ikke for længst gjort det obligatorisk at skifte til vinterdæk herhjemme?”

GITTE SEEBERG, DIREKTØR I AUTOBRANCHEN DANMARK OG TIDLIGERE KONSERVATIV POLITIKER, MENER, AT DE MANGE TRAFIKALE PROBLEMER I FORBINDELSE MED SNEVEJRET UNDERSTREGER BEHOVET FOR EN NY LOV OM VINTERDÆK. I MORGENAVISEN JYLLANDS-POSTEN

Dagens fakta

380,5

Befolkningstætheden i Belgien er på 380,5 personer pr. kvadratkilometer. I hele EU er gennemsnittet 108,9 pr. kvadratkilometer og i Danmark cirka 139.

KILDE: EUROSTAT

Dagens navn

Simeon, død 459, havde tilnavnet Stylites, idet han var den første og mest berømte af de nærorientalske søjlehælgere. Efter hans død (den 24., 25. eller 26. juli 459) blev hans lig ført til Antiochia og bisat i domkirken den 1. september samme år. På stedet, hvor Simeon havde udfoldet sin iøjnefaldende aktivitet, blev der bygget et kloster. I ruinerne af det forevises stadig fundamentet til søjlen. 84 danske mænd hedder Simeon, mens tre personer bærer navnet som efternavn.

Dagen historisk set

1813: Danmarks pengevæsen bryder sammen, og de danske penges værdi devalueres. Begivenheden kaldes for eftertiden Statsbankerotten.
1925: Nellie Tayloe Ross bliver den første kvindelige guvernør i USA. Hun bliver valgt i staten Wyoming.
1933: Arbejdet på broen Golden Gate Bridge ved San Francisco begynder.

Sol og måne

Solen står op i dag klokken 8.40 og går ned klokken 15.50. Dagens længde er – målt i hele minutter – tiltaget med 0 timer og 16 minutter siden solhverv. Alle klokkeslæt er i København og baseret på Københavns Universitets almanak. Det er årets 5. dag. Månen står op klokken 1.41 og går ned klokken 11.44. Døgnetts middeltemperatur er minus 0,9 grader i Karup og minus 0,1 grader i København.